

Groninger literatuur slaat ook bij jongeren aan

NWNB
22 mei 77

Er wordt nog wel eens gesteld dat de huidige grote belangstelling voor de Groninger taal en literatuur voor een belangrijk deel zou bestaan bij de gratie van bejaarden, die op deze wijze hun heimwee naar de 'goeie oude tijd' cultiveren. Een opvatting die wordt gelogenstraft door de uitslag van een bliksemenquête, in april door de PBC (Provinciale Bibliotheek Centrale) gehouden onder de deelnemers aan de Groninger literatuurcursus 'Hest t al lezen?'. Zestig procent van de cursisten was tussen de dertig en vijftig jaar oud; tien procent was jonger dan dertig. En dat zijn dan toch weer hoopgevende cijfers voor ieder die al bang was dat de opleving van nu gedoemd zou zijn om binnen afzienbare tijd weer teloor te gaan.

Op 14 mei was op Radio Noord de (voorlopig?) laatste uitzending van de cursus te horen: een les over de Groninger novelle 'De Golden Kette' van W. van Palmar. Twee dagen later, op zaterdag 16 mei, vond in een zaal van de PBC te Groningen een afsluitende bijeenkomst plaats van zo'n 300 cursisten, die een afwisselend programma voorgeschoteld kregen van muziek, voordracht, film en toespraken.

Co-productie

De cursus was een gezamenlijke opzet van de PBC (die ook de productie en distributie van de lessen verzorgde), Radio Noord en de Stichting Grunneger Toal. Bij laatstgenoemde Stichting berustte ook de eindredactie in de persoon van Siemon Reker, streekfunctionaris en initiatiefnemer van de cursus. Samenstellers van de lessen waren Hanny Diemer, Jur Engels, Eddie de Jonge, Siemon Reker, Henk Scholte, Jan Siebo Uffen, Gré van der Veen en Kees Vischer.

De eerste radio-uitzending vond plaats op 2 oktober vorig jaar met een les over het proza van Simon van Wattum. In totaal vielen er veertien lessen te beluisteren, die om de twee weken op donderdag (18.40 uur) werden uitgezonden en waarin steeds weer een andere Groninger auteur werd behandeld. De radiolessen gingen vergezeld van (wat uitvoeriger) schriftelijke lessen, die voor de cursisten verkrijgbaar waren bij de plaatselijke bibliotheken en bibliobussen en in een speciale verzamelingband konden worden opgeborgen.

Uit de hierboven aangehaalde enquête bleek tevens dat negentig procent van de deelnemers zich tevreden toonde over de kwaliteit van de cursus. Het succes valt overigens ook af te meten aan de overweldigende deelname, want ruim voor het eind van de serie waren de duizend aangemaakte ringmappen al uitgegeven en moesten de bibliotheken nee-verkopen. De lage prijs van de cursus — f 7,50 voor ringmap plus inhoud (ge-

nant goedkoop' volgens enkele cursisten) — zal de deelname extra aantrekkelijk hebben gemaakt. In ieder geval is de belangstelling van het Groninger publiek voor hun streektaliteratuur ook voor de organisatoren een volkomen verrassing gebleken.

Onderzoek

Ieder van de samenstellers procudeerde zelfstandig enkele lessen, waarbij sommigen niet zijn teruggeschrokken voor uitvoerig onderzoek. Zo werd er gepraat met nabestaanden van inmiddels overleden auteurs en met personen die hen hebben gekend; er werd gezocht in archieven, oude periodieken en andere bronnen, waarbij soms verrassende bijzonderheden en onbekend gebleven proza, poëzie en ander materiaal boven water kwamen.

Een willekeurig voorbeeld daarvan is de les over de in 1979 overleden Duut van Goor (door Gré van der Veen), waarmee voor het eerst een min of meer afgeronde beschrijving van persoon, leven en werk van deze schrijfster tot stand is gekomen. Zo mag deze cursusmap ook nog eens worden gezien als een produkt van literair-historische betekenis.

Qua omvang, opzet en stijl lopen de lessen — samengesteld door acht verschillende redacteuren — vanzelfsprekend nogal uiteen. Er zijn lessen van 7 pagina's, enkele beslaan meer dan 25; sommige zijn wat beschouwelijker, andere zijn aanzienlijk gedetailleerder en vermelden bijvoorbeeld veel feiten, anecdoten en jaartallen. Een variatie die niet alleen samenhangt met de aard van de behandelde onderwerpen, maar ook met de opvattingen van de samenstellers. Terecht evenwel heeft Siemon Reker de redacteuren, zelf voor het merendeel ook schrijvers en dichters, in alle opzichten zoveel mogelijk vrijheid willen laten.

De veertien behandelde auteurs zijn min of meer willekeurig gekozen; men vindt 'klassieke' en eigentijdse, bekende en minder bekende in bonte afwisseling. Een aantal voor de hand liggende namen zal men vergeefs zoeken. Dat is begrijpelijk: de cursus geeft een gevarieerd beeld, maar is in feite nog lang niet afgerond. Op dit ogenblik mag met enige voorzichtigheid worden verwacht dat de serie in het komende seizoen inderdaad zal worden voortgezet. Van de inhoud van de ringmap zal in ieder geval een boek worden gemaakt, dat komende herfst in de winkel zal liggen.